

Sygn. akt: III AUa 232/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze (spr.)

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2012 r. w Łodzi

sprawy **M. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o świadczenie przedemerytalne,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu

z dnia 18 listopada 2011 r., sygn. akt: V U 480/11;

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje M. J. świadczenie przedemerytalne od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 27 maja 2011 r.;

2. oddala apelację w pozostałej części.

Sygn. akt III AUa 232/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 listopada 2011r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu:

1. oddalił odwołanie M. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z 4 maja 2011r.;
2. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

M. J. ur. (...), w dniu 23 grudnia 2010r. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego. Do powyższego wniosku ubezpieczona załączyła zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy z 24 września 2010r. potwierdzające 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Decyzją z dnia 14 marca 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił M. J. prawa do świadczenia przedemerytalnego wobec nie udokumentowania wymaganego okresu ubezpieczenia oraz nie złożenia wniosku w

okresie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wniesionym w dniu 31 marca 2011r. M. J. wskazała, że posiada wymagany okres zatrudnienia, tj. ponad 35 lat pracy i przedłożyła nowe dowody, tj. zaświadczenie z Urzędu Pracy w K. potwierdzające okresy pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 8 kwietnia 1992r. do 7 czerwca 1996r. oraz dołączyła nowe zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy z dnia 22 marca 2011r. potwierdzające okres ostatniego zarejestrowania jako bezrobotna (od 15 stycznia 2010r. do nadal) oraz okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Uwzględniając treść powyższego odwołania organ rentowy dokonał ponownego przeliczenia wymaganych ustawowo okresów składkowych i nie składkowych i w dniu 4 maja 2011 roku wydał ponowną decyzję odmawiającą przyznania M. J. prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni udowodniła 35-letni okres ubezpieczenia wymagany do przyznania świadczenia przedemerytalnego, albowiem wykazała łącznie 36 lat, 2 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nie składkowych, w tym 33 lata, 2 miesiące i 13 dni okresów składkowych i 2 lata, 11 miesięcy i 26 dni okresów nie składkowych, jednakże nie złożyła wniosku w okresie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W odwołaniu od tej decyzji M. J. podniosła, że nie posiada żadnej wiedzy na temat terminu ważności zaświadczenia wystawianego przez PUP, ponadto pracownik ZUS przyjmujący wniosek nie poinformował jej o wymaganym dla złożenia wniosku okresie 30 dni od dnia wystawienia zaświadczenia przez PUP. Okoliczność ta zdaniem odwołującej jest podstawą zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych do przywrócenia jej terminu do złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż w jego ocenie brak wiedzy w zakresie przepisów dotyczących przyznawania świadczenia emerytalnego nie jest szczególną okolicznością powodującą przywrócenie terminu do złożenia wniosku o przyznanie świadczenia emerytalnego na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

W dniu 27 maja 2011r. M. J. złożyła kolejny wniosek o świadczenie przedemerytalne.

Decyzją z 11 sierpnia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczyni świadczenie przedemerytalne począwszy od dnia 28 maja 2011r.

Sąd Okręgowy stwierdził, że przepisu § 3 rozporządzenia Rady ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r. Nr 10, poz. 49 ze zm.), zgodnie z którym organy rentowe są obowiązane do informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia, nie można interpretować rozszerzająco. Wbrew twierdzeniom odwołującej, nie można wymagać od organu rentowego, aby przy przyjęciu wniosku wszczynającego postępowanie o przyznanie świadczenia przedemerytalnego dokonywał jego weryfikacji pod względem formalnym. Podstawowe warunki wymagane do złożenia wniosku wynikają bowiem wprost z treści przepisów cytowanej wyżej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, które są powszechnie dostępne. Ponadto ich treść jest jasna, jednoznaczna i zapoznanie się z nimi nie wymaga szczególnych umiejętności. Odwołująca jako osoba w wieku 54 lat, która wykonywała prace biurowe miała możliwość ustalenia podstawowych informacji odnośnie przysługujących jej świadczeń oraz minimalnych wymogów dotyczących ubiegania o te świadczenia. W świetle powyższego, w ocenie Sądu brak wiedzy odwołującej odnośnie podstawowych wymogów formalnych wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego nie może zostać uznany za szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na przywrócenie terminu do złożenia wniosku o przyznanie tego świadczenia. Biorąc powyższe pod uwagę brak jest podstaw prawnych kwestionowania zaskarżonej decyzji. Zaskarżona decyzja z dnia 4 maja 2011 roku jest więc prawidłowa, dlatego zgodnie z art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Sąd stwierdził jednocześnie, że wydanie wyroku w sprawie wszczętej na skutek odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 14 marca 2011r., która została połączona do wspólnego rozpoznania ze sprawą z odwołania od decyzji z dnia 14 maja 2011r., stało się zbędne z uwagi na okoliczność, iż brak jest przedmiotu zaskarżenia. Odwołująca wniosła bowiem odwołanie od decyzji z dnia 14 marca 2011r., która na mocy decyzji wydanej w dniu 4 maja 2011r. została uchylona i tym samym straciła byt prawny. Odwołująca skutecznie złożyła odwołanie od decyzji z dnia 4 maja 2011 roku, a zarzuty w nim zawarte były przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

W apelacji ubezpieczona zaskarżyła powyższy wyrok w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń oraz wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie odwołania.

Apelująca podniosła, że zgodnie z jej oświadczeniem pisemnym jak również z zeznań jej męża jasno wynika, że na etapie postępowania i weryfikowania wniosku odbyły się 3 wizyty w ZUS. Żadna z tych wizyt nie dała jej przeświadczenia, że dokumentacja złożona jest niezgodna z wymogami. Wręcz przeciwnie organ rentowy w ten sposób ugruntował przeświadczenie, że dokumenty spełniają wszelkie kryteria do pozytywnego ich załatwienia. Ocena Sądu Okręgowego jest odwracaniem odpowiedzialności urzędniczej i przerzucaniem jej na obywatela. Nawet na etapie przyjmowania wniosku na urzędniku spoczywa odpowiedzialność poinformowania obywatela o niezgodnościach z wymogami. W tym wypadku nie było to na etapie przyjmowania wniosku tylko na etapie postępowania weryfikowano wspólnie z mężem wszystkie dokumenty. Zatem skoro weryfikacja i wymiana dokumentów przebiegła bez zastrzeżeń ze strony urzędnika prowadzącego sprawę bez zastrzeżeń mogłam mieć przeświadczenie, że wszystkie dokumenty są bez zastrzeżeń. Urzędnik ten nie był tylko przyjmującym ale osobą decyzyjną w tym zakresie. Zatem powoływanie się sądu na § 3 w/w rozporządzenia jest wypaczeniem tego obowiązku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna.

W niniejszej sprawie spór dotyczył ustawowego wymogu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych oraz obowiązku udzielania informacji w tym zakresie przez organ rentowy. W sytuacji zaś przyznania wnioskodawczyni mocą decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 11 sierpnia 2011r., świadczenia przedemerytalnego od dnia 28 maja 2011r., w sporze pozostał okres od 24 grudnia 2010r. do 27 maja 2011r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje kobiecie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat. Świadczenie przysługuje po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli uprawniony spełnia ponadto łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowany jako bezrobotny;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Przedkładając powyższe regulacje na stan faktyczny przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że w przypadku okresu od 24 grudnia 2010r. do 31 marca 2011r. rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe. Niezależnie bowiem od podnoszonych, tak w odwołaniu, jak i w apelacji, kwestii prawidłowości postępowania pracowników ZUS przy kompletowaniu pierwszego wniosku M. J. o świadczenie przedemerytalne zauważyć należy, że powodem wydania decyzji z 14 marca 2011r. odmawiającej wnioskodawczyni świadczenia przedemerytalnego był nie tylko fakt, iż wniosek o świadczenie z 23 grudnia 2010r. został złożony po upływie ustawowego terminu 30 dni od dnia wydania, załączonego do powyższego wniosku, zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy z 29 września 2010r., ale także okoliczność nie udowodnienia przez wnioskodawczynię 35-letniego stażu pracy. Tym samym na dzień 23 grudnia 2010r. wnioskodawczyni nie spełniła wszystkich ustawowych wymogów niezbędnych do nabycia prawa dożądanego świadczenia.

Uwadze Sądu Okręgowego umknął natomiast fakt, że w dniu 31 marca 2011r., to jest przy wniesieniu odwołania od decyzji z 14 marca 2011r., wnioskodawczyni udokumentowała wymagany 35-letni staż pracy oraz przedłożyła nowe zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy z 22 marca 2011r. potwierdzające okres zarejestrowania. Uznać zatem należy, że na dzień 31 marca 2011r. wnioskodawczyni spełniła wszystkie określone przepisem art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych przesłanki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, a decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 4 maja 2011r. była błędna.

W tym stanie rzeczy, z omówionych wyżej powodów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i poprzedzając go decyzję organu rentowego i przyznał M. J. świadczenie przedemerytalne od dnia 1 kwietnia 2011r. do dnia 27 maja 2011r., oddalając apelację w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c.